

Številka: IPP 007-457/2013

Ljubljana, dne 10. 6. 2013

EVA: 2013-1611-0117

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka – NUJNI POSTOPEK

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.

Tanja ŠARABON
generalna sekretarka

Priloge:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka
- Predlog odprava sklepa Vlade Republike Slovenije

Sklep prejmejo:

- Državni Zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

2. a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Zlatko Alibegović, v.d. generalnega direktorja
- Jožica Kastelic, sekretarka, vodja sektorja
- mag. Neva Žibrik, sekretarka

2. b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

- dr. Uroš Čufer, minister za finance
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka
- mag. Zlatko Alibegović, v.d. generalnega direktorja
- Jožica Kastelic, sekretarka, vodja sektorja
- mag. Neva Žibrik, sekretarka

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4. a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

V skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) se predlaga obravnavati zakona po nujnem postopku.

Novim izračunom katastrskega dohodka, ki so se v letu 2013 prvič izvedli na podlagi novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12; v nadaljevanju: ZUKD-1), se očita, da slonijo na premalo preverjenih kalkulacijah in na nekaterih neprimernih ali celo nepravilnih podatkih (problem primerljivosti statističnih podatkov po regijah, uporaba bonitete zemljišč za izračun katastrskega dohodka gozda itd.). Očita se tudi, da ZUKD-1 za usklajevanje novih kalkulacij in rezultatov predvideva premalo časa in da bi bilo treba to obdobje v prvem letu uveljavitve podaljšati, predvsem pa se zahteva, da se začetek uporabe podatkov o katastrskem dohodku, ki se bo po novem izračunaval vsako leto, zamakne v leto po letu ugotavljanja, ter s tem kmetom omogoči, da se vnaprej seznanijo s svojo bodočo davčno obveznostjo in odločijo, na kakšen način bodo ugotavljali dohodke svoje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu, ali na podlagi pavšalne ocene dohodka, torej katastrskega dohodka, ali na podlagi vodenja knjigovodstva in ugotavljanja dohodka z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ali dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

Na podlagi navedenih očitkov sta dva odbora Državnega zbora, in sicer Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje ter Odbor za finance in monetarno politiko, na skupni seji dne 30. maja 2013, sprejela sklepe, ki nalagajo sprejetje rešitev, s katerimi bi se novi izračuni katastrskega dohodka začeli uporabljati šele v letu po letu izdelave novih lestvic katastrskega dohodka (torej v letu 2014), v letu 2013 pa za vsa zemljišča, za katera je novo izračunan katastrski dohodek višji od starega za več kot 10 %, upošteval stari katastrski dohodek.

Brez spremembe ZUKD-1 sklepov ni mogoče uveljaviti, neuveljavitev sklepov pa bi imela za posledico obvezni začetek uporabe novih, še ne povsem preverjenih in usklajenih izračunov katastrskega dohodka že v letu 2013, saj veljavne pravne podlage za podaljšanje uporabe prejšnjih podatkov o katastrskem dohodku nimamo več. Ocenjuje se, da bi taka rešitev pomenila nepravilno in neenakopravno obravnavo zavezancev za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v letu 2013 in s tem veliko obseg pritožb in nasprotovanj, kar bi zelo otežilo odmero dohodnine in drugih obveznih dajatev iz tega vira in državi povzročilo težko popravljive posledice.

Predlog zakona ureja prehodno rešitev za določitev katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v letu 2013, podaljšuje rok za usklajevanje kalkulacij in novih lestvic katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v letu 2013 za dva meseca in omogoča seznanitev kmetov z novimi ocenami katastrskega dohodka za leto vnaprej tako, da zamika začetek upoštevanja novih izračunov katastrskega dohodka v polnih zneskih v leto po letu ugotavljanja. Da bi se omogočilo izvajanje že za leto 2013, mora biti zakon uveljavljen pred 30. junijem 2013, torej najkasneje 29. junija 2013. Zato se predlaga, da se zakon v Državnem zboru obravnava po nujnem postopku.

4. b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

Ker se zakon sprejema po nujnem postopku, prosimo, da se gradivo v istem tednu obravnava na

odborih in seji vlade.

5. Kratak povzetek gradiva

Predlog zakona se mora sprejeti po nujnem postopku. Nov Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12) je začel veljati konec februarja 2011, uporabljati pa bi se moral začeti s 1. julijem 2011. Zaradi omejevanja proračunskih sredstev v preteklih letih, nalog ni bilo mogoče pravočasno izvesti. Zato se je rok za uveljavitev nove metode z novelo zakona v letu 2012 zamaknil na 30. junij 2013. Aktivnosti na uveljavitvi nove metode ugotavljanja katastrskega dohodka so se lahko začele izvajati šele proti koncu leta 2012. V decembru so bile izdelane kalkulacije, v začetku leta 2013 pa pridobljeni potrebni podatki Statističnega urada RS (podatki o hektarskih pridelkih in strukturi pridelave kmetijskih pridelkov po statističnih regijah). Prvi, na tej osnovi izdelani izračuni so bili preverjeni s strani strokovne institucije in nato, v skladu z določbo zakona, javno razgrnjeni. Odzivi so v glavnem kazali na nesprejemljivost izračunov, ki naj bi bili nerealno (pre)visoki, opozorili pa so tudi na nekatere napake v izračunih, na neprimernost nekaterih podatkov SURS, pa tudi na nekatere metodološko neprimerne rešitve. Predvsem pa se je kot pomanjkljivost zakona pokazalo, da bi ta moral za uveljavitev prvih izračunov predvideti daljše obdobje za usklajevanje izračunov in da bi bilo primerneje, da se kmetje z novimi izračuni lahko seznanijo za leto vnaprej.

Predlog zakona zato:

- odpravlja ugotovljeno metodološko pomanjkljivost in za oceno pridelave v gozdarstvu izračune katastrskega dohodka poleg bonitete zemljišča upošteva tudi rastiščni koeficient, in poleg podatka o povprečnem poseku upošteva tudi strukturo gozdnih lesnih sortimentov,
- uveljavlja postopek ugotavljanja katastrskega dohodka za leto vnaprej (določa, da se novi izračuni objavijo do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo šele v naslednjem letu),
- ureja prehodno obdobje v letu 2013, ko z namenom podaljšanja roka za usklajevanje izračunov in upoštevanja drugih podatkov za oceno pridelave v gozdarstvu, kot datum za objavo novih izračunov določa 31. avgust 2013,
- ureja prehodno rešitev za določitev katastrskega dohodka za leto 2013 na način, da ta, glede na katastrski dohodek za leto 2012 za zavezance ne bo višji kot 10 %,
- ureja možnost vpogleda v katastrski dohodek posameznega lastnika za leto vnaprej, in
- vsebuje prehodno določbo za leto 2013 za navezavo datuma izračuna katastrskega dohodka (31. avgust) z datumom upoštevanja tega podatka za namene dohodnine (30. junij).

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">- na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja,- na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna,- na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij.	NE

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

/samo, če izbere DA pod točko 6a)/

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz naslednjih PP				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki			Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
7. b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR				
/samo, če izbere NE pod točko 6a)/				
Kratka obrazložitev:				
Zakon ne bo imel neposrednih dodatnih finančnih posledic, saj se z njim le ureja rešitve, ki bodo v prihodnje omogočile bolj primerno in sprejemljivo odmero dohodnine od dohodkov iz osnovne				

kmetijske in osnovne gozdarske.			
8. Predstavitev sodelovanja javnosti			
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	NE		
Če NE, navesti razlog za ne objavo: Predlog zakona sledi sklepom odborov Državnega zbora, je usklajen z vsemi deležniki in se mora sprejeti po nujnem postopku.			
Datum objave: /			
9. Predstavitev medresorskega usklajevanja			
Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: <ul style="list-style-type: none"> - Ministrstvu za kmetijstvo in okolje - Ministrstvu za infrastrukturo in prostor – Geodetski upravi - Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo 			
Datum pošiljanja: 6. 6. 2013			
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%; vertical-align: top;">Gradivo je usklajeno z: - Ministrstvom za kmetijstvo in okolje - Geodetsko upravo - Službo Vlade RS za zakonodajo</td> <td style="width: 60%; vertical-align: top;">Upoštevano: upoštevane so bile vse prejete pripombe Bistvena odprta vprašanja: / Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /</td> </tr> </table>		Gradivo je usklajeno z: - Ministrstvom za kmetijstvo in okolje - Geodetsko upravo - Službo Vlade RS za zakonodajo	Upoštevano: upoštevane so bile vse prejete pripombe Bistvena odprta vprašanja: / Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /
Gradivo je usklajeno z: - Ministrstvom za kmetijstvo in okolje - Geodetsko upravo - Službo Vlade RS za zakonodajo	Upoštevano: upoštevane so bile vse prejete pripombe Bistvena odprta vprašanja: / Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /		
10. Gradivo je lektorirano			
NE			
11. Zahteva predlagatelja za			
a)	obravnava neusklajenega gradiva	NE	
b)	za nujnost obravnave	DA	
c)	obravnava gradiva brez sodelovanja javnosti	DA	
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		NE	
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		NE	
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. z dne			
dr. Uroš ČUFER MINISTER			

PRILOGA:

- Predlog sklepa
- Predlog zakona

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko ... dne ... sprejela naslednji

sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in ga pošlje v obravnavo in sprejetje Državnemu zboru Republike Slovenije po nujnem postopku.«

Tanja ŠARABON
generalna sekretarka

Številka:

Ljubljana,

Priloge:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA
EVA: 2013-1611-0117**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1. 1 Ocena stanja

Nov Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12; v nadaljnjem besedilu: ZUKD-1) je začel veljati konec februarja 2011, uporabljati pa bi se moral začeti s 1. julijem 2011. ZUKD-1 je bil pripravljen z namenom, da se ocenjevanje katastrskega dohodka veže na nove podatke o zemljiščih, saj so bili stari podatki (podatki o katastrskih kulturah in razredih) nevzdrževani in zato nezanesljivi, predvsem pa je vlada sprejela odločitev, da se ti podatki v zemljiškem katastru prenehajo voditi. Zato je bilo treba razviti in uveljaviti novo metodo, ki sloni na novih podatkih o kakovosti zemljišč (boniteti zemljišč), kot podatek o vrsti pridelave na zemljišču pa upošteva podatek o podrobnejši vrsti rabe, ki ga za vsa kmetijska zemljišča v Sloveniji vodi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

Na podlagi ZUKD-1 bi se moral katastrski dohodek prvič oceniti na novih podlagah najkasneje 30. junija 2012. Zaradi omejevanja proračunskih sredstev za namene izboljšave zemljiškega katastra in povezave z evidenco dejanske rabe, pa tudi za namene novega zaposlovanja, Geodetska uprava, ki je zadolžena za izvajanje nalog ugotavljanja katastrskega dohodka, v letu 2011 ni uspela izvesti potrebnih aktivnosti. Zato se je rok za uveljavitev nove metode z novelo zakona v letu 2012 zamaknil na 30. junij 2013. Vendar tudi v letu 2012 ni bilo mogoče izvesti vseh nalog. Tako so se resne aktivnosti začele izvajati šele proti koncu leta 2012. V decembru so bile izdelane kalkulacije, v začetku leta 2013 pa pridobljeni potrebni podatki Statističnega urada RS (podatki o hektarskih pridelkih in strukturi pridelave kmetijskih pridelkov po statističnih regijah). Prvi, na tej osnovi izdelani izračuni so bili preverjeni s strani strokovne inštitucije in nato, v skladu z določbo ZUKD-1 oziroma v zakonsko predvidenem roku, javno razgrnjeni. Odzivi so v glavnem kazali na nesprejemljivost izračunov, ki naj bi bili nerealno (pre)visoki, opozorili pa so tudi na nekatere napake v izračunih, na neprimernost nekaterih podatkov SURS, pa tudi na nekatere metodološko neprimerne rešitve. Predvsem pa se je kot pomanjkljivost zakona pokazalo, da bi ta moral za uveljavitev prvih izračunov predvideti daljše obdobje za razpravo in usklajevanje. Torej se je zakonsko predviden rok izkazal kot neprimeren.

1.2 Razlogi za sprejem zakona

S predlaganimi spremembami ZUKD-1 se želi popraviti pomanjkljivost v metodologiji ugotavljanja katastrskega dohodka za gozdove, pa tudi omogočiti daljše obdobje javne obravnave predlogov izračunov ter kmetom omogočiti pravočasno seznanitev z ocenami dohodkov za leto vnaprej, da bi ti še imeli možnost, da bi se za naslednje leto lahko odločili, ali bodo ostali v sistemu ugotavljanja dohodka na pavšalni osnovi, ali bodo za svojo dejavnost začeli voditi knjigovodstvo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je izboljšati postopke ugotavljanja katastrskega dohodka na podlagi izkušenj prvega ugotavljanja in opozoril različnih deležnikov, kar bo doseženo z uveljavitvijo bistvenih zahtev iz sklepov odborov Državnega zbora.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih zakonitosti, transparentnosti, učinkovitosti in enakopravne obravnave.

Načeli zakonitosti in transparentnosti se uveljavljata predvsem tako, da zakon jasno ureja pravila določanja katastrskega dohodka in rokov uveljavitve na način ter da dopušča zavezancev možnost presoje in pravočasne izbire načina obdavčitve dohodkov.

Načelo učinkovitosti se zasleduje s tem, ko se metodološke rešitve pri ugotavljanju katastrskega dohodka za gozdove, ki so se izkazale za neprimerne, nadomešča s primernejšimi. Obenem se kot cilj ohranja vezanost ugotavljanja katastrskega dohodka v celoti na podatke javnih evidenc.

Načelo enakomernosti in enakopravne obravnave se zagotavlja s tem, da se s podaljšanjem rokov za razpravo in usklajevanje izračunov katastrskega dohodka omogoča v kar največji meri uravnotežiti izračune glede na dejanske razmere in s tem kar se da pravično dohodeke porazdeliti po zemljiščih oziroma zavezancih.

S prehodno rešitvijo, s katero se povišanje katastrskega dohodka v letu 2013 omejuje na 10 %, pa se zasleduje načelo sorazmernosti preko postopnega prilagajanja novih izračunov realnim višinam dohodkov.

2.3 Poglavitne rešitve

Zakon s ciljem izboljšanja sistema ugotavljanja dohodka:

- odpravlja ugotovljeno metodološko pomanjkljivost in za oceno pridelave v gozdarstvu izračune katastrskega dohodka veže, ne samo na boniteto zemljišča ampak tudi na rastiščni koeficient, in poleg podatka o povprečnem poseku upošteva tudi strukturo gozdnih lesnih sortimentov,
- uveljavlja postopek ugotavljanja katastrskega dohodka za leto vnaprej (določa, da se novi izračuni objavijo do 30. junija tekočega leta, kot ocena dohodka pa se upoštevajo šele v naslednjem letu),
- ureja prehodno obdobje v letu 2013, ko z namenom podaljšanja roka za usklajevanje izračunov in upoštevanja drugih podatkov za oceno pridelave v gozdarstvu, kot datum za objavo novih izračunov določa 31. avgust,
- ureja prehodno rešitev za določitev katastrskega dohodka za leto 2013 na način, da ta, glede na katastrski dohodek za leto 2012 za zavezance ne bo višji kot 10 %,
- ureja možnost vpogleda v katastrski dohodek posameznega lastnika za leto vnaprej, in
- vsebuje prehodno določbo za leto 2013 za navezavo datuma izračuna katastrskega dohodka (31. avgust) z datumom upoštevanja tega podatka za namene dohodnine (30. junij).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima neposrednih posledic na državni proračun. Sistem ugotavljanja katastrskega dohodka je po veljavni ureditvi namreč naravnano tako, da sledi gibanjem realnih dohodkov v praksi in se spreminja v letu, za katerega se upošteva. Zato pričakovane spremembe v višini katastrskega dohodka v proračunu za letošnje in prihodnje leto niso upoštevane. Bo pa sprememba zakona omogočila, da bodo ocene katastrskega dohodka znane za leto vnaprej, kar bo olajšalo načrtovanje vpliva tega dohodka na proračun.

Prav tako možne spremembe v višini katastrskega dohodka niso upoštevane v oceni drugih javnofinančnih sredstev, zato predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona v proračunu ni treba zagotoviti dodatnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pravo EU ne posega neposredno na področje pavšalnega ocenjevanja dohodkov za davčne (in druge javne) namene. To področje je prepuščeno državam članicam, zato uskladitev nacionalnih predpisov s pravom EU ni potrebna.

Mednarodne primerjave kažejo, da večina držav, ki omogoča pavšalno ocenjevanje dohodkov kmetijske in gozdarske dejavnosti (Avstrija, Italija, Nemčija itd.), te dohodke praviloma določa precej nižje od ravni realnih dohodkov in jih tudi redno ne usklajuje. Izračune najpogosteje izvajajo strokovne inštitucije, postopki pa, tako kot pri nas, vključujejo tudi resorna usklajevanja. Gre za specifične, po državah zelo različne rešitve, ki kot že rečeno, niso podvržene usklajevanju. Države torej lahko to področje urejajo povsem samostojno.

Nemčija

Za potrebe ugotavljanja dohodka se šteje, da se izvaja osnovna kmetijska dejavnost takrat, ko se kmetijska zemljišča uporabljajo za pridelovanje rastlinskih pridelkov in reje živine pri običajnem načinu gospodarjenja. Živinoreja se šteje za osnovno kmetijsko dejavnost, dokler je mogoče obseg te reje povezovati z razpoložljivimi površinami za pridelavo krme. Tudi dohodki iz dejavnosti, povezanih s kmetijstvom, kakršne so čebelarstvo, ribogojstvo in podobne, so del osnovne kmetijske dejavnosti, če ne presegajo dohodkov iz kmetijstva.

Dohodek za tovrstno kmetijsko dejavnost se za davčne namene ugotavlja na tri načine: na podlagi dvostavnega knjigovodstva, na podlagi poenostavljenega sistema evidentiranja prejemkov in izdatkov ter v celoti pavšalno na podlagi ocenjene enotne vrednosti kmetijskega gospodarstva. Katere metode ugotavljanja dohodka se upoštevajo, je odvisno od enotne vrednosti kmetije. Ta se določi na podlagi ocenjenega povprečnega možnega donosa zemljišč v lasti in uporabi kmetije.

Metodologija izračuna pavšalne ocene dohodka in način vrednotenja se nista spreminjala že od leta 1964.

Za gozdarstvo se pavšalni dohodek ne ugotavlja. Za davčne namene se dohodek iz gozdarstva vedno ugotavlja na podlagi evidentiranih prihodkov in odhodkov.

V Nemčiji so za vrednotenje, vključno z izračunavanjem pavšalne ocene dohodka iz kmetijstva, pristojne posamezne zvezne dežele oziroma njihova ministrstva za notranje zadeve. Podatke za izračun pridobivajo iz katastra, ki je kot zvezna služba organiziran na regionalni ravni. V nekaterih zveznih deželah sta kataster in služba za vrednotenje tudi organizacijsko povezana. Sistem vrednotenja sloni na zvezni zakonodaji in je na ravni posamezne dežele lahko preoblikovan le delno.

Avstrija

V Avstriji je izhodišče ocene dohodka iz kmetijstva in gozdarstva enotna vrednost kmetijskega gospodarstva (KG), določena na podlagi točkovanja proizvodne sposobnosti kmetijskih zemljišč (njivsko ali travniško število), ki temelji na sistemu ocenjevanja proizvodne sposobnosti zemljišč.

Sistem izračunavanja enotne vrednosti kmetijskega gospodarstva tudi v Avstriji temelji na kapitalizaciji čistega donosa. Enotna vrednost je tako 18-kratnik čistega donosa, ki bi ga kmetijsko gospodarstvo lahko doseglo glede na proizvodno sposobnost zemljišč, s katerimi razpolaga. Enotna vrednost predstavlja davčno osnovo za davek na nepremičnine, osnovo za dajanje posojil in subvencij ter osnovo za načrtovanje v kmetijstvu, urejanje zemljišč, ocenjevanje prometne vrednosti zemljišč itd.

Pavšalno oceno dohodka v okviru svojih pristojnosti ugotavlja avstrijska geodetska služba, ki je zadolžena tudi za pridobivanje vseh potrebnih podatkov za ocenjevanje. Ocena dohodka je v bistvu del sistema množičnega vrednotenja, saj je vrednost kmetijskih in gozdnih zemljišč izhodišče za njeno določitev. Geodetska služba je sicer podrejena ministrstvu za delo in ekonomske zadeve, vendar je na zvezni ravni institucionalno povezana z ministrstvom, pristojnim za finance ter ji je naloženo tudi določanje davčne osnove za obdavčitev nepremičnin. Vrednotenje se izvaja v okviru davčnega katastra.

Italija

Dohodek iz kmetijstva je za kmetije in mala kmetijska podjetja v Italiji obdavčen izključno po sistemu katastrskega dohodka.

Vsa zemljišča, ki so evidentirana po parcelah, imajo v zemljiškem katastru pripisan določen donos (katastrski dohodek), ki je tudi podlaga za obdavčenje.

Katastrski dohodek predstavlja povprečno oceno dohodka pri običajni vključitvi kapitala in delovne sile.

V Italiji je za ugotavljanje pavšalne ocene dohodka iz kmetijstva, vezanega na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč, odgovorno ministrstvo, pristojno za finance oziroma agencija za kataster v njegovi pristojnosti.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

Zakon nima dodatnih administrativnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidika

Predlog zakona nima neposrednih posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Jih ni.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Katastrski dohodek se kot osnova za določitev obveznosti fizičnih oseb, za katere se šteje da opravljajo osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, upošteva v sistemu

dohodnine, pokojninskega in invalidskega ter zdravstvenega zavarovanja, pa tudi za uveljavljanje različnih pravic iz naslova pravic iz javnih sredstev. Z zamikom začetka uporabe novih izračunov katastrskega dohodka, ki kažejo, da bo ta za nekatere vrste rabe zemljišč lahko tudi pomembno višji od sedanjega, in z uveljavitvijo prehodne rešitve v letu 2013, bo dohodek, ki vpliva na pravice in obveznosti kmetov, v letu 2013 največ za 10 % kot v predhodnem letu, v povprečju pa bo verjetno celo nekoliko nižji. S tem se za leto 2013 zagotavlja socialna vzdržnost sistema in omogoča, da se kmetje za naslednje leto, torej leto 2014, prilagodijo na sistem ugotavljanja katastrskega dohodka, ki je zanje ugodnejši (pavšalna ocena ali dejanski dohodek).

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Jih ni.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

Za izvajanje zakona je zadolžena GURS.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Jih ni.

BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12) se v 2. členu za 4. točko doda nova 4.a točka, ki se glasi:

»4.a Rastiščni koeficient je podatek o proizvodni sposobnosti gozdnih zemljišč po predpisih o gozdovih, ki se vodi v registru nepremičnin.«.

2. člen

V drugem odstavku 3. členu se v peti točki za besedilom »boniteto zemljišča« doda besedilo »oziroma rastiščni koeficient«.

3. člen

V petem odstavku 5. člena se za besedilom »korigiran z boniteto zemljišča« doda besedilo »oziroma rastiščnim koeficientom.«.

4. člen

Prvi odstavek 6. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Katastrski dohodek kmetijskih zemljišč se ugotovi na hektar zemljišča glede na vrsto dejanske rabe in boniteto zemljišča, na podlagi kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka za pridelke, upoštevane za posamezno vrsto dejanske rabe.«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) Katastrski dohodek gozda se ugotovi na hektar zemljišča glede na povprečni posek, strukturo gozdnih lesnih sortimentov, boniteto zemljišča in rastiščni koeficient, na podlagi kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka.«.

5. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»8. člen (postopek ugotavljanja)

(1) GURS vsako leto na podlagi kalkulacij, ki veljajo na dan 15. aprila tekočega leta, ob upoštevanju spremembe povprečnih pridelkov, odkupnih cen pridelkov, nabavnih cen materialnih potroškov in tujih storitev ter nabavnih vrednosti osnovnih sredstev za zadnja tri leta pred letom, v katerem se dohodek ugotavlja, pripravi, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in ministrstvom, pristojnim za finance, predlog lestvic katastrskega dohodka in predlog pavšalne ocene dohodka na panj za naslednje leto.

(2) Vlada na podlagi predloga določi lestvice katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj in jih najpozneje do 30. junija tekočega leta za naslednje leto objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na panj, ugotovljena v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, se pripišeta kmetijskim in gozdnim zemljiščem oziroma

čebeljim panjem na dan 1. januarja leta po letu objave lestvic katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj.

(4) GURS zagotavlja vpogled v trenutne podatke o višini katastrskega dohodka za kmetijska in gozdna zemljišča. Najkasneje do 20. septembra tekočega leta GURS zagotovi tudi vpogled v podatke o katastrskem dohodku, izračunanem po lestvicah katastrskega dohodka za naslednje leto.«.

6. člen

V petem odstavku 9. člena se črta besedilo »najkasneje do 31. decembra tekočega leta«.

7. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen
(prehodno obdobje ugotavljanja katastrskega dohodka)

Ne glede na 6. člen tega zakona se do 30. junija 2015 katastrski dohodek za kmetijska zemljišča, ki niso evidentirana v zemljiškem katastru kot kmetijska zemljišča s podrobnejšo dejansko rabo hmeljišče, trajne rastline na njivskih površinah, vinograd, matičnjak, intenzivni sadovnjak, oljčnik, ostali trajni nasadi in plantaža gozdnega drevja, ugotovi kot povprečje katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča za obdelavo in kmetijska zemljišča pod travinjem.«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11) se v 4. členu besedilo »do 29. junija 2013« nadomesti z besedilom »do 30. avgusta 2013«.

9. člen

(1) Ne glede na osmi odstavek 6. člena, prvi odstavek 7. člena in drugi odstavek 8. člena zakona, vlada v letu 2013 določi kalkulacije za ugotavljanje katastrskega dohodka ter lestvice katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj najkasneje do 31. avgusta 2013.

(2) Za leto 2013 se za kmetijska in gozdna zemljišča katastrski dohodek ugotovi tako, da se:

- parcelam, za katere se na dan 31. avgusta 2013 na podlagi lestvic katastrskega dohodka iz prejšnjega odstavka ugotovi katastrski dohodek, ki je za več kot 10 % višji od katastrskega dohodka, ki jim je bil pripisan na dan 30. junij 2012, pripiše katastrski dohodek v znesku, ki je enak znesku katastrskega dohodka na dan 30. junij 2012, povišanemu za 10 %,
- ostalim parcelam pripiše katastrski dohodek, ugotovljen po lestvicah katastrskega dohodka iz prejšnjega odstavka.

(3) Za leto 2013 se za vinograde, ki so se na dan 30. junija 2012 po predpisih o dohodnini šteli kot vinogradi za proizvodnjo vina iz lastnega pridelka grozdja, pri ugotavljanju katastrskega dohodka v skladu s prejšnjim odstavkom kot katastrski dohodek na dan 30. junija 2012 upošteva večkratnik katastrskega dohodka, določen na ta dan v skladu s predpisi o dohodnini. Za ugotavljanje katastrskega dohodka po tem odstavku se uporabi površina

zemljišča pod dejansko rabo vinograd, kot je na dan 31. avgusta 2013 evidentirana v zemljiškem katastru.

(4) Za leto 2013 se za oljčnike, ki so se na dan 30. junija 2012 po predpisih o dohodnini šteli kot oljčniki za proizvodnjo oljčnega olja iz lastnega pridelka oljk, pri ugotavljanju katastrskega dohodka v skladu s prejšnjim odstavkom kot katastrski dohodek na dan 30. junija 2012 upošteva katastrski dohodek, določen na ta dan v skladu s predpisi o dohodnini. Za ugotavljanje katastrskega dohodka po tem odstavku se uporabi površina zemljišča pod dejansko rabo oljčnik, kot je na dan 31. avgusta 2013 evidentirana v zemljiškem katastru.

(5) Za leto 2013 se za čebelje panje pavšalna ocena dohodka na panj ugotovi na dan 31. avgusta 2013 na podlagi ocene iz prvega odstavka tega člena, če pa je tako ugotovljena ocena za več kot 10 % višja od pavšalne ocene dohodka, ki je bila za panje upoštevana na dan 30. junija 2012, se panjem pripiše pavšalna ocena dohodka, ki je enak znesku pavšalne ocene dohodka na dan 30. junij 2012, povišane za 10 %.

(6) Za namene dohodnine se kot katastrski dohodek in pavšalna ocena dohodka na panj na dan 30. junij 2013 upošteva katastrski dohodek, določen v skladu z drugim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena, in pavšalna ocena na panj, določena v skladu s petim odstavkom tega člena.

7) Za ugotovitev katastrskega dohodka po tretjem in četrtem odstavku tega člena davčni organ najkasneje do 1. avgusta 2013 posreduje GURS podatke o parcelah na katerih je bila prijavljena proizvodnja vina iz lastnega pridelka grozdja, in o parcelah, na katerih je bila prijavljena proizvodnja oljčnega olja iz lastnega pridelka oljk.

10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. do 4. členu:

Spremembe 2., 3., 5. in 6. člena Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12; v nadaljnjem besedilu: ZUKD-1) so potrebne zaradi neprimernosti oziroma nezadostnosti podatka o boniteti zemljišča za ocenjevanje katastrskega dohodka gozda. Na podlagi analize Zavoda za gozdove Slovenije se je namreč pokazalo, da ni dovolj samo povezava med bonitetnimi točkami, ki so bile zasnovane za vrednotenje proizvodne sposobnosti zemljišč za kmetijske kulture in možnim posekom, ki je po predpisih o gozdovih podlaga za pridobivanje dohodka iz gozdov. Za kmetijske kulture so poleg pedoloških podatkov pomembni tudi nagib terena, osončenost, nadmorska višina in skalovitost, ki praviloma niso odločilni za proizvodno sposobnost gozdnih zemljišč. Za potrebe načrtov za gospodarjenje z gozdovi je bilo znanstveno razvito vrednotenje rastišč z rastiščnimi koeficienti, ki jih je preko osnovne delitve po odsekih za gozdove mogoče pripisati vsem gozdnim parcelam v datoteki zemljiškega katastra. Zato se ureja, da se za oceno kakovosti zemljišča za določitev katastrskega dohodka gozda poleg bonitete zemljišča upošteva tudi rastiščni koeficient kot kazalec proizvodne sposobnosti rastišča.

K 5. členu:

S 5. členom se spreminja 8. člen ZUKD-1, ki ureja postopek ugotavljanja katastrskega dohodka. In sicer se, glede na dosedanjo ureditev, določa, da se katastrski dohodek sicer še vedno izračuna in tudi uradno objavi do 30. junija leta, vendar kot podatek za oceno dohodka v naslednjem letu. Torej se bo katastrski dohodek, ugotovljen do 30. junija leta, za namene dohodnine in druge javne namene uporabe tega podatka, upošteval šele v naslednjem letu.

Obenem se določa, da bo Geodetska uprava najkasneje do 20. septembra tekočega leta, poleg vpogleda v trenutno veljavni podatek o katastrskem dohodku, omogočila lastnikom zemljišč tudi vpogled v podatek za naslednje leto.

K 6. členu:

S 6. členom se v 9. členu ZUKD-1 črta rok 31. december tekočega leta, do katerega bi se morale po spremembah metodologije objaviti nove veljavne kalkulacije. Glede na spremenjen 8. člen ZUKD-1, ki določa, da se ob vsakoletnih izračunih katastrskega dohodka upošteva kalkulacije, ki veljajo na dan 15. februarja (ne glede na to, kdaj so bile sprejete), ta datum ni več potreben.

K 7. členu:

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, Uradni list RS, št. 47/12; v nadaljnjem besedilu: ZUKD-1A) se je prvo ugotavljanje katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj po ZUKD-1 premaknilo iz leta 2012 v leto 2013, posledično pa se je zamaknil tudi rok poteka prehodnega obdobja, v katerem se katastrski dohodek za kmetijska zemljišča, ki niso zemljišča s taksativno določeno podrobnejšo dejansko rabo, ugotovi z upoštevanjem bonitete zemljišč kot kazalca možne rabe zemljišč, in sicer do 30. junija 2014 (15. člen ZUKD-1).

Predlagana sprememba roka poteka prehodnega obdobja – z »do 30. junija 2014« na »do 30. junija 2015« – temelji na oceni, da zaradi splošnega finančnega stanja v državi oziroma omejenih finančnih sredstev proračuna v zemljiškem katastru ne bo mogoče evidentirati podrobnejših vrst dejanske rabe za vsa preostala zemljišča (ki niso kmetijska zemljišča s podrobnejšo dejansko rabo, ki jih določa sedanji 15. člen ZUKD-1 (hmeljišče, trajne rastline na njivskih površinah, vinograd, matičnjak, intenzivni sadovnjak, oljčnik, ostali trajni nasadi in plantaža gozdnega drevja), zato se predlaga, da se rok za dokončanje evidentiranja njihove podrobnejše vrste dejanske rabe zamakne do 30. junija 2015.

Predlaga se tudi, da se dosedanja ureditev, po kateri se za obdelovalna zemljišča in travinje, za katera še ni mogoče vsaki parceli pripisati pravilne podrobnejše dejanske rabe, KD določi na podlagi bonitete zemljišča (glede na to, ali je boniteta več/manj kot 50), zaradi možnih velikih razlik v ocenjenem dohodku, spremeni tako, da se katastrski dohodek teh zemljišč v prehodnem obdobju ugotovi kot povprečje katastrskega dohodka za kmetijska zemljišča za obdelavo (šifra dejanske rabe 1100 – njiva) in kmetijska zemljišča pod travinjem (šifra dejanske rabe 1300 – travnik). S tem se je mogoče izogniti nevarnosti, da bo sicer pravilno ocenjen katastrski dohodek pripisan napačni dejanski rabi.

K 8. členu:

Skladno s 13. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini - ZDoh-2H (Uradni list RS, št. 106/10) je GURS s 1. julijem 2012 prenehala voditi in vzdrževati v zemljiškem katastru podatke o katastrski kulturi in katastrskem razredu zemljišč. Z ZUKD-1A se ni podaljšala obveznost vodenja in vzdrževanja teh podatkov, ampak se je uredilo le izkazovanje podatkov o vrstah rabe zemljišč, katastrski kulturi in katastrskem razredu v zemljiškem katastru, in sicer po stanju na dan 30. junija 2012.

Predlagana ureditev podaljšanja možnosti uporabe podatkov o vrstah rabe zemljišč, katastrskih kulturah in katastrskih razredih, ki jih vodi GURS v zemljiškem katastru, je nujna za namene določanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti po predpisih o dohodnini, in sicer do 30. avgusta 2013.

K 9. členu:

S tem členom se ureja prehodno obdobje za prvo uveljavitev kalkulacij za ocenjevanje katastrskega dohodka in prvih novih izračunov katastrskega dohodka. Zaradi izredno kratkega časa od priprave predlogov kalkulacij in predlogov prvih ocen dohodkov, kot jih določa veljavni zakon, ni bilo mogoče izpeljati primerne strokovne in interesne razprave o predlogih. Zato se predlaga, da se v tem prvem letu rok za dokončanje kalkulacij in prvih izračunov (ki bodo vplivali na oceno dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu) s 30. junija zamakne na 31. avgust. S tem se omogoči dokončanje strokovne priprave in sprejema kalkulacij, pa tudi bolj usklajena priprava prvih ocen katastrskega dohodka.

Ker tak zamik seveda pomeni, da na dan 30. junija v zemljiškem katastru še ne bo novih podatkov o podrobnejši dejanski rabi in novih izračunov katastrskega dohodka, se ureja tudi, da se za namene dohodnine v letu 2013 kot podatki na dan 30. junija štejejo podatki o katastrskem dohodku, kot bodo določeni do 31. avgusta 2013. Tak zamik z vidika izvajanja ni problematičen, saj se odmera akontacije dohodnine od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izvede šele v letu po letu, na katero se dohodki nanašajo (torej do 15. februarja 2014 za leto 2013).

Obenem se zato, da bi se omogočil postopen prehod na nove, za nekatere vrste rabe precej višje ocenjene dohodke, s tem členom ureja tudi poseben način določanja katastrskega dohodka za leto 2013. Določa se, da se kot katastrski dohodek za leto 2013 parcelam pripiše nov katastrski dohodek (in seveda upošteva tudi novo pavšalno oceno dohodka na čebelji panj), če pa ta za več kot 10 % presega katastrski dohodek iz leta 2012, se upošteva katastrski dohodek iz leta 2012, povišan za 10 %. Posebej se ureja tudi način, kako se naredi primerjava z lanskim katastrskim dohodkom za vinograde za proizvodnjo vina in za oljčnike. Za take vinograde in oljčnike se kot katastrski dohodek iz leta 2012 upošteva katastrski dohodek, ki je bil tem zemljiščem določen v skladu s predpisi o dohodnini.

Enako se ureja za pavšalno oceno dohodka na panj, kjer se zagotovi, da se za leto 2013 upošteva nov ocenjeni dohodek, če pa ta dohodek iz leta 2012 presega za več kot 10 %, se upošteva pavšalna ocena dohodka iz leta 2012, povišana za 10 %.

K 10. členu:

Določa se, da zakon začne veljati naslednji dan po objavi v uradnem listu. Kratek rok za uveljavitev se določa skladno z nujnostjo, da zakon začne veljati pred 30. junijem 2013, torej najkasneje 29. junija 2013.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12)

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Katastrski dohodek je pavšalna ocena možnega tržnega dohodka od dejavnosti kmetijstva in gozdarstva na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravnijo pridelave na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Republiki Sloveniji za namene izvajanja kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti.
2. Kot kmetijsko zemljišče se šteje zemljišče, ki je po predpisih o evidentiranju nepremičnin po dejanski rabi v zemljiškem katastru evidentirano kot kmetijsko zemljišče.
3. Kot gozdno zemljišče se šteje zemljišče, ki je po predpisih o evidentiranju nepremičnin po dejanski rabi v zemljiškem katastru evidentirano kot gozdno zemljišče.
4. Boniteta zemljišča je podatek o proizvodni sposobnosti zemljišč, ki se v obliki bonitetnih točk vodi v zemljiškem katastru po predpisih o evidentiranju nepremičnin.
5. Proizvodno območje je območje s podobnimi naravnimi danostmi in gospodarskimi pogoji za kmetijstvo in gozdarstvo, ki je po predpisih o statistiki opredeljeno kot statistična regija in je kot tako evidentirano v zemljiškem katastru.
6. Območja posebnih režimov za kmetovanje so območja, na katerih je skladno s predpisi zaradi okoljevarstvenih in drugih javnih interesov omejena intenzivnost pridelave (kot npr. vodovarstvena območja, območja Natura 2000, območja krajinskih parkov in podobno).
7. Pavšalna ocena dohodka na panj je ocena možnega tržnega dohodka od čebelarstva, ki bi ga bilo mogoče doseči s povprečno krajevno običajno vrsto in ravnijo reje čebel.

3. člen (pristojnosti)

(1) Katastrski dohodek in pavšalno oceno dohodka na panj ugotavlja Geodetska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: GURS).

(2) Naloge ugotavljanja katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj so:

1. vodenje podatkov o podrobnejši vrsti dejanske rabe kmetijskih zemljišč, o proizvodnih območjih in območjih posebnih režimov za kmetovanje v zemljiškem katastru;
2. pridobivanje podatkov o cenah, tehnologijah in intenzivnosti kmetijske in gozdarske pridelave, ki so potrebni za izračun katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj, skladno s 5. in 7. členom tega zakona;
3. izdelava predlogov kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj ter izračun odstotka za zmanjšanje katastrskega dohodka za zemljišča znotraj območij posebnih režimov za kmetovanje;
4. vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje evidence kalkulacij;
5. priprava predloga zneskov katastrskega dohodka na hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč glede na proizvodno območje, vrsto dejanske rabe in boniteto zemljišča (v nadaljnjem besedilu: lestvice katastrskega dohodka) in pavšalne ocene dohodka na panj;
6. pripisovanje katastrskega dohodka zemljiščem, kot so evidentirana v zemljiškem katastru;
7. druge naloge, povezane z ugotavljanjem katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj.

5. člen (metodologija izračuna katastrskega dohodka)

(1) Katastrski dohodek se izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave (v nadaljnjem besedilu: tržni prihodek) na posameznem kmetijskem ali gozdnem zemljišču (v nadaljnjem besedilu: zemljišče) in upravičenimi nujnimi pridelovalnimi stroški (v nadaljnjem

besedilu: stroški), ob upoštevanju povprečne velikosti kmetije, kot jo izkazujejo podatki Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SURS).

(2) Katastrski dohodek je lahko negativen.

(3) Tržni prihodek je zmnožek možnega pridelka od posamezne vrste rastlinske in živalorejske pridelave na enem hektaru zemljišča in njegove odkupne cene.

(4) Kot odkupna cena se upošteva povprečna odkupna cena posameznega pridelka za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, ki jo objavi SURS. Za pridelke, za katere ni mogoče pridobiti podatka o odkupni ceni od SURS, se upošteva cena, kot jo izkazuje tržno informacijski sistem ministrstva, pristojnega za kmetijstvo. Za pridelke, za katere je mogoče uveljaviti pavšalno nadomestilo vstopnega davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), se kot del odkupne cene upošteva tudi pavšalno nadomestilo.

(5) Kot možni pridelek se upošteva povprečni pridelek posamezne vrste rastlinskega in živalorejskega pridelka za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, kot ga izkazujejo podatki SURS za posamezno proizvodno območje, korigiran z boniteto zemljišča.

(6) V primeru možne različne rastlinske in živalorejske pridelave na enaki vrsti podrobnejše vrste dejanske rabe zemljišča se kot pridelek upošteva tehtano povprečje možnih pridelkov rastlinske in živalorejske pridelave, ob upoštevanju običajne strukture rastlinske in živalorejske pridelave na proizvodnem območju, ki jo izkazujejo objavljeni podatki SURS.

(7) Strošek se ugotovi kot zmnožek upravičenega nujnega potroška in njegove nabavne cene.

(8) Kot stroški se upoštevajo standardizirani materialni stroški, stroški lastnih strojnih storitev, stroški tujih storitev, stroški amortizacije osnovnih sredstev in posredni stroški pridelave.

(9) Standardizirani materialni stroški se določijo na podlagi podatkov o materialnih potroških kot jih za posamezno vrsto in obseg pridelave izkazujejo kalkulacije za izračunavanje katastrskega dohodka, in njihovih nabavnih cen, ki vključujejo tudi DDV. Vrednost lastnega dela se ne šteje med materialne stroške.

(10) Stroški lastnih strojnih storitev se določijo ob upoštevanju porabe strojnih ur in vrste mehanizacije, kot jih za posamezno vrsto in obseg pridelave izkazujejo kalkulacije materialnih potroškov, kot jih na uro uporabe mehanizacije izkazujejo kalkulacije za določanje cen storitev preko strojnih krožkov, in cen materialnih potroškov.

(11) Kot stroški tujih storitev se priznavajo stroški običajno plačljivih tujih storitev, vključno z zavarovanjem in se določijo na ravni povprečne cene posamezne storitve.

(12) Stroški amortizacije osnovnih sredstev se določijo ob upoštevanju nabavnih vrednosti osnovnih sredstev, stopenj amortizacije in letne izkoriščenosti osnovnih sredstev, kot jih za posamezno vrsto in obseg pridelave izkazujejo kalkulacije.

(13) Kot nabavne cene materialnih potroškov in tujih storitev se upoštevajo povprečne nabavne cene za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja.

(14) Kot nabavna vrednost osnovnih sredstev se upošteva tržna vrednost vključno z DDV, ugotovljena na podlagi povprečnih nabavnih cen za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, zmanjšana za delež investicijskih proračunskih podpor, to je proračunskih plačil, ki imajo naravo nadomestila stroškov investiranja. Delež investicijskih proračunskih podpor se ugotovi iz razmerja med skupno vrednostjo investicijskih proračunskih podpor, izplačanih v zadnjih treh letih pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, in skupno vrednostjo osnovnih sredstev, upoštevano v ekonomskih računih za kmetijstvo in gozdarstvo

za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, kot jih izkazujejo podatki SURS.

(15) Kot posredni stroški pridelave se priznavajo običajni splošni stroški, vključno z DDV, povezani s kmetijo kot celoto, kot so: stroški zavarovanja in obdavčitve poslovnih nepremičnin, stroški elektrike, vode, drobnega orodja in materiala, delovne obleke, izobraževanja, strokovne literature in podobno.

(16) Na podlagi metodologije izračuna katastrskega dohodka se za posamezne pridelke izdelajo kalkulacije za ugotavljanje katastrskega dohodka.

6. člen

(ugotavljanje katastrskega dohodka posamezne vrste dejanske rabe)

(1) Katastrski dohodek se ugotovi na hektar zemljišča glede na vrsto dejanske rabe in boniteto zemljišča, na podlagi kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka za pridelke glede na posamezne vrste dejanske rabe.

(2) Katastrski dohodek se za kmetijska zemljišča za obdelavo ugotovi kot možni tržni dohodek od poljedelskih pridelkov, namenjenih za hrano, krmo in predelavo, glede na običajno strukturo pridelave (v nadaljnjem besedilu: njivski kolobar) na proizvodnem območju. Na posameznem proizvodnem območju se upoštevata površina in pridelek poljščin, ki z vsaj 70 % pridelave prevladujejo v njivskem kolobarju (v nadaljnjem besedilu: reprezentančni pridelki), površine preostalih poljščin pa se prištejejo k reprezentančnim pridelkom s podobnimi agrotehničnimi zahtevami.

(3) Katastrski dohodek se za kmetijska zemljišča pod travinjem ugotovi kot možni tržni dohodek od pridelkov travinja oziroma živinoreje, vezane na pridelek travinja. Na posameznem proizvodnem območju se upošteva vrsta reje, ki z vsaj 70 % prevladuje v strukturi živinoreje na tem območju.

(4) Katastrski dohodek se za kmetijska zemljišča pod trajnimi nasadi ugotovi kot tržni dohodek od rastlinskih pridelkov oziroma tehtanega povprečja rastlinskih pridelkov glede na strukturo trajnih kultur, zastopanih na proizvodnem območju, razen za vinograde, oljčnike in plantaže gozdnega drevja. Za vinograde se katastrski dohodek ugotovi kot kombinacija tržnega dohodka od pridelka grozdja in vina. Za oljčnike se katastrski dohodek ugotovi kot kombinacija tržnega dohodka od pridelka oljk in oljnega olja. Za plantaže gozdnega drevja se katastrski dohodek ugotovi kot za gozd.

(5) Katastrski dohodek se za kmetijska zemljišča pod posebnimi kulturami ugotovi kot tržni dohodek od rastlinskih pridelkov oziroma tehtanega povprečja rastlinskih pridelkov, ki prevladujejo v strukturi pridelave na proizvodnem območju, površine preostalih pridelkov pa se prištejejo k reprezentančnim pridelkom s podobnimi agrotehničnimi zahtevami.

(6) Katastrski dohodek se za kmetijska zemljišča izven rabe oziroma v zaraščanju ugotovi z upoštevanjem možne rabe, ki se določi na podlagi bonitete zemljišča in sicer se za zemljišča z boniteto 50 in več šteje, da so kmetijska zemljišča za obdelavo, za zemljišča z boniteto pod 50 pa se šteje, da so kmetijska zemljišča pod travinjem.

(7) Katastrski dohodek gozda se ugotovi na podlagi podatkov o povprečnem poseku, kot jih izkazuje SURS.

(8) Katastrski dohodek se pripiše vsakemu kmetijskemu in gozdnemu zemljišču glede na njegovo površino, vrsto dejanske rabe in boniteto zemljišča, kot se vodi v zemljiškem katastru na dan 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja. Za zemljišča znotraj območij posebnih režimov za kmetovanje se katastrski dohodek zmanjša za odstotek zmanjšanja dohodka zaradi omejitev intenzivnosti pridelave, ki se določi na podlagi razmerja med oceno

tržnega dohodka s kalkulacijami za pridelke, ki se upoštevajo za ugotavljanje katastrskega dohodka za posamezne vrste dejanske rabe znotraj območja posebnih režimov za kmetovanje, in oceno tržnega dohodka za iste pridelke ob upoštevanju omejitve intenzivnosti.

8. člen (postopek ugotavljanja)

(1) GURS vsako leto, na podlagi kalkulacij, ob upoštevanju spremembe odkupnih cen pridelkov, nabavnih cen materialnih potroškov in tujih storitev ter nabavnih vrednosti osnovnih sredstev za zadnja tri leta pred letom, za katero se dohodek ugotavlja, najkasneje do 15. aprila za tekoče leto pripravi, v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in ministrstvom, pristojnim za finance, predlog lestvic katastrskega dohodka in predlog pavšalne ocene dohodka na panj.

(2) Vlada na podlagi predloga določi lestvice katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za tekoče leto in jih najpozneje do 30. junija objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Šteje se, da so podatki o katastrskem dohodku oziroma pavšalni oceni dohodka na panj na dan objave pripisani zemljiščem v zemljiškem katastru oziroma čebeljim panjem v registru čebelnjakov.

9. člen (postopek preverjanja kalkulacij)

(1) GURS najmanj vsakih pet let preveri skladnost kalkulacij z ravniyo tehnologij in produktivnosti kmetijske in gozdarske dejavnosti v Republiki Sloveniji.

(2) Na podlagi analiz po potrebi pripravi predlog novih kalkulacij in jih za 30 dni z javnim pozivom k podajanju pripomb in predlogov razgrne na spletni strani GURS.

(3) Med javno razgrnitvijo lahko vsa strokovna in druga zainteresirana javnost pošlje pripombe in predloge.

(4) Po proučitvi in ustreznem upoštevanju prejetih pripomb in predlogov GURS v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in ministrstvom, pristojnim za finance, pripravi predlog novih kalkulacij.

(5) Vlada na podlagi predloga kalkulacij za ugotavljanje katastrskega dohodka v tekočem letu določi nove kalkulacije za ugotavljanje katastrskega dohodka zemljišč in pavšalne ocene dohodka na panj za naslednje leto in jih najkasneje do 31. decembra tekočega leta objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

15. člen (prehodno obdobje ugotavljanja katastrskega dohodka)

Ne glede na 6. člen tega zakona se do 30. junija 2014 katastrski dohodek za kmetijska zemljišča, ki niso evidentirana v zemljiškem katastru kot kmetijska zemljišča s podrobnejšo dejansko rabo hmeljišče, trajne rastline na njivskih površinah, vinograd, matičnjak, intenzivni sadovnjak, oljčnik, ostali trajni nasadi in plantaža gozdnega drevja, ugotovi z upoštevanjem možne rabe, ki se določi na podlagi bonitete zemljišča, in sicer se za zemljišča z boniteto 50 in več šteje, da so kmetijska zemljišča za obdelavo, za zemljišča z boniteto pod 50 pa se šteje, da so kmetijska zemljišča pod travinjem.

**Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka
(Uradni list RS, št. 47/12)**

4. člen

Ne glede na enajsti odstavek 160. člena Zakona o evidentiranju nepremičnin (Uradni list RS, št. 47/06, 65/07 – odločba US in 106/10 – ZDoh-2H; v nadaljnjem besedilu: ZEN) Geodetska uprava Republike Slovenije v zemljiškem katastru do 29. junija 2013 izkazuje podatke iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 160. člena ZEN, kot so evidentirani na dan 30. junija 2012.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s 143. členom Poslovnika Državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) se predlaga obravnavati zakon po nujnem postopku.

Novim izračunom katastrskega dohodka, ki so se v letu 2013 prvič izvedli na podlagi novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka (Uradni list RS, št. 9/11 in 47/12; v nadaljevanju: ZUKD-1), se očita, da slonijo na premalo preverjenih kalkulacijah in na nekaterih neprimernih ali celo nepravilnih podatkih (problem primerljivosti statističnih podatkov po regijah, uporaba bonitete zemljišč za izračun katastrskega dohodka gozda itd.). Očita se tudi, da ZUKD-1 za usklajevanje novih kalkulacij in rezultatov predvideva premalo časa in da bi bilo treba to obdobje v prvem letu uveljavitve podaljšati, predvsem pa se zahteva, da se začetek uporabe podatkov o katastrskem dohodku, ki se bo po novem izračunaval vsako leto, zamakne v leto po letu ugotavljanja, ter s tem kmetom omogoči, da se vnaprej seznanijo s svojo bodočo davčno obveznostjo in odločijo, na kakšen način bodo ugotavljali dohodke svoje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v naslednjem letu, ali na podlagi pavšalne ocene dohodka, torej katastrskega dohodka, ali na podlagi vodenja knjigovodstva in ugotavljanja dohodka z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov ali dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

Na podlagi navedenih očitkov sta dva odbora Državnega zbora, in sicer Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in okolje ter Odbor za finance in monetarno politiko, na skupni seji dne 30. maja 2013, sprejela sklepe, ki nalagajo sprejetje rešitev, s katerimi bi se novi izračuni katastrskega dohodka začeli uporabljati šele v letu po letu izdelave novih lestvic katastrskega dohodka (torej v letu 2014), v letu 2013 pa za vsa zemljišča, za katera je novo izračunan katastrski dohodek višji od starega za več kot 10 %, upošteval stari katastrski dohodek.

Brez spremembe ZUKD-1 sklepov ni mogoče uveljaviti, neuveljavitev sklepov pa bi imela za posledico obvezni začetek uporabe novih, še ne povsem preverjenih in usklajenih izračunov katastrskega dohodka že v letu 2013, saj veljavne pravne podlage za podaljšanje uporabe prejšnjih podatkov o katastrskem dohodku nimamo več. Ocenjuje se, da bi taka rešitev pomenila nepravilno in neenakopravno obravnavo zavezancev za dohodnino od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v letu 2013 in s tem veliko obseg pritožb in nasprotovanj, kar bi zelo otežilo odmero dohodnine in drugih obveznih dajatev iz tega vira in državi povzročilo težko popravljive posledice.

Predlog zakona ureja prehodno rešitev za določitev katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v letu 2013, podaljšuje rok za usklajevanje kalkulacij in novih lestvic katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v letu 2013 za dva meseca in omogoča seznanitev kmetov z novimi ocenami katastrskega dohodka za leto vnaprej tako, da zamika začetek upoštevanja novih izračunov katastrskega dohodka v polnih zneskih v leto po letu ugotavljanja. Da bi se omogočilo izvajanje že za leto 2013, mora biti zakon uveljavljen pred 30. junijem 2013, torej najkasneje 29. junija 2013. Zato se predlaga, da se zakon v Državnem zboru obravnavata po nujnem postopku.

VI. PRILOGE

/